

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 1. oktobra 2020

Revizorji pravijo, da je treba preveriti ustreznost nadzora EU nad državno pomočjo bankam

Evropska komisija ima pravna pooblastila in vire za nadzor državne pomoči finančnim institucijam. V novem poročilu Evropskega računskega sodišča (Sodišče) pa je ugotovljeno, da jih ni mogla vedno uporabiti v celoti. Od leta 2013 do leta 2018 so bile pomanjkljivosti tako v oceni združljivosti z notranjim trgov EU kot tudi v spremljanju smotrnosti. Pravila za nadzor državne pomoči so bila sicer na splošno jasna, vendar od leta 2013 niso bila spremenjena, kljub temu, da so se razmere zelo spremenile. Revizorji zato pozivajo k ponovni oceni sedanjih pravil.

Javnofinančna podpora je v skladu s pravom EU prepovedana. Po finančni krizi iz let 2007 in 2008 je prišlo do tako velikega porasta državne pomoči finančnim institucijam, kot ga še ni bilo, saj je štela za nujno za omejitev grožnje, ki so jo banke pomenile za finančno stabilnost. Od takrat je EU uvedla obsežne reforme svojega okvira za finančni sektor, da v prihodnosti ne bi bilo treba znova reševati bank. Vendar še vedno obstajajo primeri, v katerih banke prejmejo denar davkoplachevalcev. Ocenjevanje združljivosti teh ukrepov z notranjim trgov EU je naloga Komisije. Revizorji so preučili, ali je bil nadzor, ki ga je izvajala Komisija, od sprejetja novega sporočila o bančništvu avgusta 2013 do konca leta 2018 ustrezen za zagotavljanje tega, da je državna pomoč izjemna in omejena na nujni minimum.

„Razmere so se v primerjavi s stanjem po finančni krizi iz let 2007 in 2008 očitno spremenile, celo ob upoštevanju sedanje krize zaradi COVID-19. Regulativni okvir je bil močno okrepljen, zato so banke veliko odpornejše, poleg tega pa se jim ni treba več toliko zanašati na pomoč davkoplachevalcev. Zdaj pa je priznan tudi cilj prizadevanja za bolj povezan bančni sektor v EU,“ je povedal Mihails Kozlovs, član Evropskega računskega sodišča, pristojen za poročilo. „Zato Komisijo pozivamo, naj razmisli o racionalizaciji nadzora državne pomoči finančnemu sektorju, tako v smislu pravil kot tudi praks.“

Revizorji na splošno priznavajo, da je EU razvila ustrezna sredstva in pooblastila za učinkovit nadzor državne pomoči bankam. Komisija je dodelila potrebne vire in strokovno znanje ter vzpostavila trden etični okvir. Vzpostavila je tudi relevantne procese, njene dejavnosti v zvezi z obravnavanjem zadev pa so bile z njimi na splošno skladne. Toda nekateri postopki so bili

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

predolgi, poleg tega pa niso bili vedno v celoti transparentni, večinoma zaradi obsežne uporabe neformalnih stikov pred priglasitvijo pomoči.

Revizorji so ugotovili, da so pravila za nadzor državne pomoči finančnemu sektorju na splošno dobro pripravljena in jasna. V skladu s Pogodbami EU je javna podpora bankam dovoljena samo izjemoma, in sicer za odpravo resnih motenj v gospodarstvu neke države članice. Revizorji pa opozarjajo na to, da pravila EU v zvezi s tem niso dovolj eksplicitna in da v njih ni opredeljeno, kaj je resna motnja. Ugotovili so tudi, da Komisija ni oporekala trditvam držav članic, da v posameznih zadevah obstaja grožnja za finančno stabilnost. Komisija je sicer zahtevala ukrepe za omejevanje izkrivljanja konkurence, ni pa analizirala dejanskih učinkov vsakega ukrepa na konkurenco. Poleg tega pa kazalniki smotrnosti, ki jih je uporabljala Komisija, niso bili popolnoma ustrezni, saj niso vedno odražali njenega dela, pač pa zunanje dejavnike, na katere ni imela vpliva.

In nazadnje revizorji opozarjajo še na to, da Komisija od leta 2013 žal ni ustrezno ocenila svojih kriznih pravil. Tako so pravila kljub izboljšanju regulativnega okvira (vključno z dejstvom, da so bile z direktivo o sanaciji in reševanju bank omejene možnosti za odobravanje pomoči bankam brez uvedbe insolventnega postopka) in znatno izboljšanim ekonomskim in finančnim razmeram (pred krizo zaradi COVID-19), ostala nespremenjena. Revizorji svarijo, da zato obstaja tveganje, da sedanja pravila EU morda niso več usklajena s tržnimi razmerami.

Zaradi omenjenih zadev in zaradi racionalizacije nadzora državne pomoči finančnemu sektorju v EU, revizorji Evropsko komisijo pozivajo, naj:

- do leta 2023 oceni, ali so sedanja pravila še vedno ustrezna, ter jih po potrebi spremeni,
- dodatno okrepi skladnost z notranjimi procesi in najboljšimi praksami ter
- izboljša svoje merjenje smotrnosti.

Pojasnila za urednike

V skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije je državna pomoč na splošno prepovedana, razen če je utemeljena z razlogi, povezanimi s splošnim gospodarskim razvojem, ali v dobro opredeljenih izjemnih situacijah. Evropska Komisija ima izključno pristojnost za nadzor državne pomoči. Njegov namen je zaščita celovitosti notranjega trga z zaščito pred tem, da bi države članice izkrivljale trg.

Posebno poročilo št. 21/2020 – Nadzor državne pomoči finančnim institucijam v EU: treba je preveriti ustreznost – je na voljo na spletni strani Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU. Ta revizija je del [dela Sodišča v zvezi s finančnim in ekonomskim upravljanjem](#). S poročilom se dopolnjujejo predhodno objavljena poročila Sodišča o finančnem nadzoru in politiki varstva konkurence.

Evropsko računsko sodišče svoja posebna poročila predstavlja Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter drugim zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede.

Informacije o ukrepih, ki jih je Sodišče sprejelo zaradi pandemije COVID-19, so na voljo [tukaj](#).

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502